

Commissie Financiën

Aan de genodigden voor het
rondetafelgesprek kredietmarkt

Plaats en datum: Den Haag, 29 november 2012
Betreft: Uitnodiging rondetafelgesprek kredietmarkt
Ons kenmerk: 2012D42981
Uw kenmerk: -
Uw brief van: -

Geachte genodigde,

Inleiding

De vaste commissie voor Financiën uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft besloten een rondetafelgesprek te organiseren over de werking van de kredietmarkt in den brede. U bent hierover al eerder telefonisch geïnformeerd.

Het rondetafelgesprek vindt plaats op woensdag 12 december 2012 van 10.00 uur tot ca. 13.30 uur in de Groen van Prinstererzaal in het gebouw van de Tweede Kamer. Deze brief dient ter informatie over het rondetafelgesprek.

Het rondetafelgesprek

Een rondetafelgesprek wordt gebruikt door de leden van de Tweede Kamer om mondeling overleg te voeren met personen en organisaties. De genodigden nemen tegelijkertijd deel aan het gesprek, zodat op een interactieve wijze met de Kamerleden en de overige genodigden gesproken kan worden. Aan het begin van het gesprek krijgen de genodigden de gelegenheid zich voor te stellen en in het kort hun visie over het gespreksonderwerp te geven.

Het rondetafelgesprek is een openbare vergadering waarbij pers en publiek aanwezig zullen zijn. Tevens is het rondetafelgesprek rechtstreeks via de website van de Tweede Kamer te volgen (www.tweedekamer.nl). Van het rondetafelgesprek wordt geen verslag gemaakt.

Met het oog op de voorbereiding van het rondetafelgesprek verzoekt de commissie de genodigden om in het kort – bij voorkeur maximaal 2 á 3 pagina's - hun visie over het onderwerp van het rondetafelgesprek schriftelijk te geven. Deze reacties kunnen per e-mail worden verstuurd naar het volgende adres: cie.fin@tweedekamer.nl, bij voorkeur minimaal een week voor het rondetafelgesprek. Tijdig ontvangen reacties worden per e-mail aan alle genodigden toegestuurd.

Agenda

Het rondetafelgesprek vindt in drie blokken plaats. Per blok zitten de genodigden en de leden van de commissie Financiën aan de vergadertafel. U bent uiteraard van harte uitgenodigd het gehele

rondetafelgesprek bij te wonen.

Blok 1: Werking van de Nederlandse kredietmarkt (macroniveau) (10.00 - 11.00 uur)

- Job Swank, de Nederlandsche Bank
- Gerrit Zalm, ABN Amro
- Harald Benink, Universiteit van Tilburg

Blok 2: Hypotheken (11.00 - 12.15 uur)

- Henk Don, Nederlandse Mededingsautoriteit
- Leo de Boer, Verbond van Verzekeraars
- Rob Mulder, Vereniging Eigen Huis
- Hans Hagens, directeur Particulier ING Nederland
- André van Luijk, Financieel Planner Woonvisie Financiële Diensten
- Jos Schep, deskundige (auteur van het boek "Door de bank genomen")

Blok 3: MKB-kredieten (12.15 - 13.30 uur)

- Leendert-Jan Visser, MKB-Nederland
- Ruud van Dusschoten, Business Banking ING Nederland
- Jan Wietsma, MKB-kredietcoach
- Frank Wijn, Wijn Bancair Advies
- Paul Dirken, directeur Bedrijven Rabobank Nederland
- Roland Lampe, Kredietunie Nederland

Inhoud rondetafelgesprek

De vaste commissie voor Financiën heeft een aantal vragen geformuleerd (zie hieronder) die aan de orde kunnen komen tijdens het rondetafelgesprek. Deze vragen geven tevens meer inzicht in het doel van het rondetafelgesprek.

Ik verzoek u de beantwoording van deze vragen, voor zover het de vragen betreft voor het blok van het rondetafelgesprek waaraan u deelneemt, mee te nemen bij het opstellen van uw schriftelijke reactie. Indien u geen schriftelijke reactie toezendt, verzoek ik u de vragen voor te bereiden voor het rondetafelgesprek.

1. Werking van de Nederlandse kredietmarkt (macroniveau)

- a. Wat is de samenstelling van vraag en aanbod van kredieten op de Nederlandse markt (financiële omvang en welke spelers)?
- b. Wat zijn de ontwikkelingen uit het verleden en welke verwachtingen zijn er voor de komende jaren (prijzen, marges, spelers)?
- c. Zijn er knelpunten in de kredietmarkt en zo ja, in welke omvang? Waar en waardoor worden deze veroorzaakt?
- d. Welke oplossingen zijn er om deze knelpunten te adresseren, wat is de rol daarin van de verschillende spelers?

2. Hypotheken

- a. Wat is de samenstelling van vraag en aanbod van hypotheeklen in de Nederlandse markt (financiële omvang en welke spelers)?
- b. Wat zijn de ontwikkelingen uit het verleden en welke verwachtingen zijn er voor de komende jaren?

- c. Zijn er knelpunten in de kredietmarkt? Zo ja, in welke omvang, waar en waardoor worden deze veroorzaakt (bijvoorbeeld wetgevende en toezichhoudende omgeving, funding gap, terugkerende discussies over te hoge hypotheekrentes, risico en stabiliteit versus kredietvoorziening, Europese regelgeving zoals prijsleiderschap, Loan-to-Income/Loan-to-Value vereisten)?
- d. Welke oplossingen zijn er om deze knelpunten te adresseren, wat is de rol daarin van de verschillende spelers (bijvoorbeeld huidige spelers, maar ook eventuele nieuwe mogelijkheden voor pensioenfondsen, verzekeraars, covered bonds, securitisatie)?

3. MKB-kredieten

- a. Wat is de samenstelling van vraag en aanbod van kredieten in de Nederlandse markt (financiële omvang en welke spelers)?
- b. Wat zijn de ontwikkelingen uit het verleden en welke verwachtingen zijn er voor de komende jaren (prijzen, marges, spelers, per segmentomvang, sector)?
- c. Zijn er knelpunten in de MKB-kredietmarkt? Zo ja, in welke omvang, waar en waardoor worden deze veroorzaakt (bijvoorbeeld kredietverlening aan kleine/startende bedrijven, sectorbeleid, verschillende risico-opslagen en andere voorwaarden, wetgevende en toezichhoudende omgeving, aanscherping acceptatievoorwaarden, verslechterde vooruitzichten en risico's bij bedrijven, kwaliteit kredietaanvragen en advies, doelgroepsegmentatie, programme lending/standaardisatie, concurrentieverhoudingen)?
- d. Welke oplossingen zijn er om deze knelpunten te adresseren, wat is de rol daarin van de verschillende spelers (bijvoorbeeld huidige spelers, maar ook eventuele nieuwe mogelijkheden zoals kredietunies, crowdfunding, MKB-fondsen en platforms, onderhandse leningen, pensioenfondsen, verzekeraars)?

Beveiliging

Graag wijs ik u op het toegangs- en beveiligingsbeleid van de Tweede Kamer. Ik verzoek u zich te melden bij de beveiligingsbalie bij de hoofdingang van de Tweede Kamer aan Plein 2 (route-informatie naar de Tweede Kamer staat op de [website van de Tweede Kamer](#)). U wordt verzocht een geldig legitimatiebewijs (bijvoorbeeld uw paspoort of rijbewijs) mee te nemen. U wordt aangemeld als genodigde van de commissie. Uw jas kunt u afgeven bij de garderobe en uw tas kunt u meenemen in het Kamergebouw. U krijgt een kledingsticker en wordt doorverwezen naar de vergaderzaal.

Gezien het bovenstaande verzoek ik u tijdig voorafgaand aan het gesprek aanwezig te zijn. De beschreven beveiligingsprocedure kan extra tijd in beslag nemen.

Nadere informatie

Indien u nog nadere informatie wenst over het rondetafelgesprek, dan kunt u telefonisch contact opnemen met de staf van de vaste commissie voor Financiën op telefoonnummer 070 - 318 20 38 (Arja van Meeuwen, commissie-assistent).

Ik hoop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

R.F. Berck

Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl